

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapă locală

20 ianuarie 2018

Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos:

A. “Adolescent fiind, nu e nevoie să plece ai tăi de acasă ca să-ți vezi de-ale tale. «Aventurile» printre obiecte, răscolitul cămarilor și dulapurilor nu te mai amuză. Singurătate - e acum un cuvânt cu alt conținut. Niciodată nu ești mai singur ca în adolescență. Și niciodată singurătatea nu e mai impunătoare și în același timp mai umilitoare, niciodată nu e mai contradictorie ca atunci. Poate din cauza asta orice adolescent își caută cu atâta înverșunare o pereche, agățându-se de oricine-i iese în cale, îndrăgostindu-se de ideea de jumătate, de ideea de a fi îndrăgostit, iubindu-se în celălalt, mereu, pe sine: avar generos.

O, nu, singurătatea, la vârsta asta, nu-i o treabă ușoară. Să stabilești, iarăși și iarăși, un nou raport cu tine. Gândești fără să te fixezi pe ceva - gândire flotantă, reverie și coșmarerie amestecate, stări imprevizibile, opuse și simultane. Gândești doar privind.

Egoistă, adolescentină singurătate, pâlpâind psihedelic ondule sonore. Perdele fumurii între tine și lucruri. Depărtate clopote tubulare. Departe, în imaginație. N-ai nevoie de nimeni și de nimic. De aceea crezi că-n adevăr Hyazinth al lui Novalis n-avea nevoie de nicio Rosenbliite. Iară tovarășul de joacă, cu flori de trandafiri și de rochița-rândunicii în plete, nu-nțelegea nimic atunci când îi spunea tânărului discipol din Sais: «Tu, visătorul, ai pornit-o pe un drum greșit. Așa nu vei ajunge departe. Ești tânăr încă, nu simți oare pulsându-ți în vine porunca tinereții? Și nu-ți inundă oare pieptul iubirea și dorul? Cum poți sta de unul singur? Natura stă ea singură? De cel singuratic fug și bucuria și dorința. Numai printre oameni se împământenește duhul care, în mii de culori, te năpădește prin toate simțurile, te învăluie ca o nevăzută iubită.». Nu-nțelegea nimic. O cameră goală și-un duh risipit în zeci de culori sau soarele palid al plictiselii - totuna. Ca o nevăzută iubită sau un nevăzut iubit, singurătatea ta te învăluie.

15 ani. Ai colegi noi, niciun prieten, niciun dușman, nicio ființă care să ți se opună, care să te facă să fii și în afara ta. Nu știi ce e dragostea, dar te gândești mereu la asta. Ești singur și de-o trufie înfiorătoare. N-ai nevoie de nimeni. Cum te privești din oglindă, seriozitatea ta te intimidează. O făptură inaccesibilă, rece. Stai între cărți. Mama și tata sunt ultimele ființe care ar putea să înțeleagă ce se întâmplă cu tine. N-ai chef să vorbești cu ei. Fratele tău e un țânc nesuferit care nu știe decât să se zbenguie toată ziua, să se joace ca descreieratul. Asculți în neștire *Simfonia fantastică* a lui Berlioz. Ții un jurnal și n-ai ce să scrii acolo. Niște chestii foarte abstracte, peste care planează o caraghioasă megalomanie (și o la fel de caraghioasă penitență zilnică). Ai vrea să dansezi, dar nu știi cum, ai vrea să iubești, dar n-ai pe cine, ai vrea să vorbești cu cineva, dar n-ai ce spune. Ești vehement și paralizat. Irascibil și neprihănit. La pândă și năuc. Împăunat și nenorocit. Corpul se îngrașă cu nepăsare. Mintea tânjește și ea după ceva. Plângi fără motiv, în timp ce ronțai

la un colț de pâine ca și cum ai roade mucava, până ce maxilarul se încleștează. Până ce totul devine o absurdă încleștare. Ești singur și «pieziș», adaugă în mod reflex o «componentă» așa-zis educată

din tine. Nedeslușit, încordat și neutru. Lipsit, naibii, acolo, de orice revoir, vorba lui Baudelaire. Gândind la viitorul autentic. O vraște și-nainte.

Singurătate - soră bună cu vidul, singurătate netrebnică în care licăre dulce prostia, singurătate trufașă care te face să te simți nemuritor (și mort, totodată) singurătate meschină, de inadapdat (inadapdat la tine însuși).”

(Simona Popescu, *Exuvii*)

B. “*Un om sfârșit* a căzut ca un trăznet. Nu-mi putusem închipui până atunci că pot semăna atât de mult cu altcineva. Mă regăseam aproape pe de-a-ntregul în copilăria și adolescența lui Papini. Ca și el, eram urât, foarte miop, devorat de o curiozitate precoce și fără margini, voiam să citesc tot, visând că pot scrie despre toate. Ca și el, iubeam singurătatea și mă înțelegeam numai cu prietenii inteligenți sau erudiți. [...]

Mă simțeam superior tuturor colegilor mei, măcar pentru enormul efort pe care-l cheltuiam pentru a-mi lărgi și adânci cultura [...] Dar eram mai mult decât atât. Mă aflam în plină criză de pubertate, mă descopeream în fiecare dimineață mai urât, mai stângaci, descopeream, mai ales la întâlnirile cu fete de vârsta mea, cât sunt de timid și de neatrăgător, în comparație cu unii din prietenii mei. Criza aceasta a mers agravându-se până la sfârșitul liceului. Probabil că datorită ei n-am mai ajuns să termin romanul. La un moment dat, am simțit că nu mai pot scrie decât la persoana I, că orice fel de literatură, în afară de cea direct sau indirect autobiografică, n-avea niciun sens. Așa am început *Romanul adolescentului miop*. [...] Pe timpul când luam parte asiduu și entuziast, la întrunirile societății noastre, începusem deja să-mi iau în serios urâtenia și – în bună parte, închipuită – solitudine. Eram singurul care veneam la “Muza” în uniformă de liceu, toți ceilalți purtau de mult “costume civile”. Singurul care nu încercam să-mi camuflez părul tuns, ci, dimpotrivă, mă tundem cu mașina numărul zero, în plus aveam o mare scădere: nu știam să dansez. [...] Dar mă complăceam din ce în ce mai mult în această situație care mi se părea ca face parte din destinul meu de adolescent excepțional. Mi se părea că toate eșecurile mondene, întocmai ca și umilințele pe care le înduram la liceu, aveau menirea să mă izoleze de lume, să mă păstreze exclusiv pentru “operă” pe care eram chemat s-o scriu, operă pe care trebuia să o inaugurez.

Sunt și eu ca toți ceilalți: adolescent sentimental și visător. Zadarnic încerc să mă ascund. Sunt ridicol. Sunt melancolic. Deci sunt stupid. Sunt lipsit de voință, de personalitate. [...] Mult timp, condiția personalității mele mă apărase ca o platoșă lăuntrică împotriva tuturor eșecurilor și umilințelor. Și, dintr-o dată, singurătatea care mi se părea predestinată mă apăra ca o lespede de mormânt. Aș fi încercat orice ca s-o sparg.

Înțelegeam că ursita sensibilității e suferința, că cea a creierului e neputința. Înțelegeam toate acestea și mă bucuram că nu le bănuiește nimeni. Primăveri înapoia mea, primăveri înainte. Și iată că acum nu mă mai tem de ele. Și scriu aici, nebănuit de nimeni, într-un caiet pe care îl ascund. Și nimeni nu poate să afle dacă sunt trist. Și nu sunt trist, nici de toamna, nici de povestea cu amintiri.”

(Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*)

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde, prin enunțuri, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Explică, în cel mult 100 de cuvinte, rolul stilistic al folosirii persoanei I, în textul **B**.
6 puncte
2. Identifică, în fiecare text, câte o funcție a comunicării, oferind câte 2 exemple reprezentative pentru fiecare dintre acestea.
6 puncte
3. Ilustrează o modalitate de caracterizare a personajului din al doilea fragment de text citat, prin două exemple semnificative.
6 puncte
4. Explică sensul următoarei afirmații din textul **B**, prin raportare la context: *Mult timp, condiția personalității mele mă apărase ca o platoșă lăuntrică împotriva tuturor eșecurilor și umilințelor. Și, dintr-o dată, singurătatea care mi se părea predestinată mă apăra ca o lespede de mormânt. Aș fi încercat orice ca s-o sparg.*
6 puncte
5. Exprimă-ți, în 60-100 de cuvinte, opinia despre modul în care se reflectă adolescența în cele două fragmente.
6 puncte

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Redactează o scrisoare, de 150-300 de cuvinte, pe care i-ai adresa-o autoarei Simona Popescu, despre impresia provocată de lectura textului său.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu, de 600-900 de cuvinte, despre **singurătatea în adolescență**, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiențele tale culturale.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 3 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare

30 de puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *ășezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul minim de cuvinte* – 2 puncte).